

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 1. maaliskuuta 2019
(OR. en)

7036/19

Toimielinten välinen asia:
2019/0060 (NLE)

FRONT 91
COWEB 36

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	28. helmikuuta 2019
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2019) 110 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS Euroopan raja- ja merivartioviraston Bosnia ja Hertsegovinassa toteuttamia toimia koskevan Euroopan unionin ja Bosnia ja Hertsegovinan välisen sopimuksen tekemisestä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2019) 110 final.

Liite: COM(2019) 110 final

Bryssel 28.2.2019
COM(2019) 110 final

2019/0060 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan raja- ja merivartioviraston Bosnia ja Hertsegovinassa toteuttamia toimia koskevan Euroopan unionin ja Bosnia ja Hertsegovinan välisen sopimuksen tekemisestä

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta 14 päivänä syyskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1624¹ 54 artiklan 3 kohdassa säädetään, että Euroopan raja- ja merivartiovirasto voi koordinoida jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välistä operatiivista yhteistyötä ulkorajojen turvallisuuden osalta. Tältä osin se voi toteuttaa ulkorajoilla toimia, joihin osallistuu yksi tai useampi jäsenvaltio sekä ainakin yhden tällaisen jäsenvaltion naapurina oleva kolmas maa, mainitun naapurina olevan maan suostumuksella myös kyseisen maan alueella.

Asetuksen (EU) 2016/1624 54 artiklan 4 kohdan mukaan, kun Euroopan raja- ja merivartioryhmiä aiotaan lähettää kolmanteen maahan sellaisiin toimiin, joissa ryhmien jäsenillä tulee olemaan täytäntöönpanovaltaa, tai jos muut kolmansissa maissa toteutettavat toimet näin edellyttävät, unioni tekee kyseisen kolmannen maan kanssa asemaa koskevan sopimuksen. Asemaa koskevaan sopimukseen on sisällyttävä kaikki toimien toteuttamisen kannalta tarvittavat seikat. Siinä on erityisesti vahvistettava operaation laajuus, siviili- ja rikosoikeudellinen vastuu sekä ryhmien jäsenten tehtävät ja valtuudet. Asemaa koskevassa sopimuksessa on varmistettava perusoikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen operaatioiden aikana.

Euroopan komissio on neuvotellut neuvoston antamien neuvotteluohjeiden pohjalta Bosnia ja Hertsegovinan kanssa sopimuksen Euroopan raja- ja merivartioviraston Bosnia ja Hertsegovinassa toteuttamista toimista ('asemaa koskeva sopimus'), jonka tarkoituksena on luoda oikeudelliset puitteet mahdollistamaan välitön toiminta toimintasuunnitelmien kautta silloin, kun tarvitaan nopeaa reagointia. Vaikka muuttovirrat alueella ovat huomattavasti pienempiä kuin vuosina 2015 ja 2016, järjestäytyneen rikollisuuden verkostot mukauttavat luvattomien muuttajien salakuljetuksessa käyttämiään reittejä ja tapoja nopeasti uusiin olosuhteisiin. Bosnia ja Hertsegovina on vuoden 2018 alusta joutunut kohtaamaan kasvavia muuttovirtoja. Kun asemaa koskeva sopimus on voimassa, Bosnia ja Hertsegovinan ja EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on Euroopan raja- ja merivartioviraston koordinoimina paljon paremmat mahdollisuudet reagoida nopeasti tällaisiin muutoksiin.

Oheinen ehdotus neuvoston päätökseksi on oikeudellinen väline Euroopan unionin ja Bosnia ja Hertsegovinan välisen asemaa koskevan sopimuksen tekemistä varten.

Komissio sai 16. lokakuuta 2017 neuvostolta valtuutuksen aloittaa Bosnia ja Hertsegovinan kanssa neuvottelut Euroopan raja- ja merivartioviraston Bosnia ja Hertsegovinassa toteuttamiin toimiin sovellettavasta asemaa koskevasta sopimuksesta.

Neuvottelut asemaa koskevasta sopimuksesta aloitettiin 9. heinäkuuta 2018, ja toinen kierros käytiin 10. lokakuuta 2018. Neuvotteluryhmien johtajat ovat parafoineet asemaa koskevan sopimuksen.

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeissa asettamat tavoitteet on saavutettu ja että unioni voi hyväksyä asemaa koskevan sopimuksen.

Jäsenvaltioille on tiedotettu asiasta ja niitä on kuultu asianomaisessa neuvoston työryhmässä.

¹ EUVL L 251, 16.9.2016, s. 1.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Neljällätoista jäsenvaltiolla on tällä hetkellä voimassa kahdenväliset sopimukset Bosnia ja Hertsegovinan kanssa. Niihin sisältyy useita yhteisiä toimenpiteitä, kuten rajatarkastukset, rajojen valvonta, partiointi ja palauttaminen. Lisäksi Bosnia ja Hertsegovinan turvallisuusministeriön ja Euroopan raja- ja merivartiostaston välillä on jo olemassa työjärjestely. Siihen sisältyy erityisesti turvallisuusministeriön rajapoliisin edustajien säännöllinen osallistuminen tarkkailijoina Euroopan raja- ja merivartiostaston koordinoimiin yhteisiin operaatioihin jäsenvaltioiden alueella vastaanottavan jäsenvaltion suostumuksella.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Euroopan muuttoliikeagenda² perustuu neljään pilariin, joista yksi on rajaturvallisuus. Se kattaa EU:n ulkorajojen turvallisuuden parantamisen erityisesti osoittamalla solidaarisuutta niitä jäsenvaltioita kohtaan, jotka sijaitsevat unionin ulkorajoilla, ja tehostamalla rajanylityksiä. Bosnia ja Hertsegovinan rajavalvonnan tehostaminen vaikuttaa myönteisesti myös EU:n ja erityisesti Kroatian ulkorajoihin samoin kuin Bosnia ja Hertsegovinan rajoihin. Turvallisuuden vahvistaminen kaikilla ulkorajoilla on lisäksi Euroopan turvallisuusagendan³ mukaista.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tämän neuvoston päätösehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan b ja d alakohta ja 79 artiklan 2 kohdan c alakohta yhdessä 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa.

Asemaa koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin toimesta säädetään nimenomaisesti asetuksen (EU) 2016/1624 54 artiklan 4 kohdassa. Sen mukaan, kun Euroopan raja- ja merivartioryhmiä aiotaan lähettää kolmanteen maahan sellaisiin toimiin, joissa ryhmien jäsenillä tulee olemaan täytäntöönpanovaltaa, tai jos muut kolmansissa maissa toteutettavat toimet näin edellyttävät, unioni tekee kyseisen kolmannen maan kanssa asemaa koskevan sopimuksen.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 3 artiklan 2 kohdan nojalla unionilla on myös yksinomainen toimivalta tehdä kansainvälinen sopimus, kun sopimuksen tekemisestä on säädetty lainsäätämisyksikössä hyväksytyssä unionin säädöksessä. Asetuksen (EU) 2016/1624 54 artiklan 4 kohdassa säädetään asemaa koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan unionin ja kyseisen kolmannen maan välillä. Näin ollen liitteenä oleva sopimus Bosnia ja Hertsegovinan kanssa kuuluu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

Tämän sopimuksen tekeminen edellyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohdan nojalla Euroopan parlamentin hyväksyntää.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ei sovelleta.

² COM(2015) 240 final.

³ COM(2015) 185 final.

- **Suhteellisuusperiaate**

Koska järjestäytyneet rikollisverkostot ovat nopeita mukauttamaan luvattomien muuttajien salakuljetuksessa käyttämiään reittejä ja tapoja, EU:n on osallistuttava Bosnia ja Hertsegovinan rajojen valvonnan parantamiseen. Voimassa oleva asemaa koskeva sopimus on tarpeen, jotta Bosnia ja Hertsegovinan ja EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat Euroopan raja- ja merivartioviraston koordinoimina reagoida nopeasti tällaisiin mahdollisiin muutoksiin. Sen ansiosta Euroopan raja- ja merivartiovirasto voi lähettää Bosnia ja Hertsegovinaan Euroopan raja- ja merivartioryhmiä, jos sinne tulee yhtäkkiä runsaasti luvattomia muuttajia.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä ehdotus noudattaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohtaa, jossa määrätään, että neuvosto tekee päätökset kansainvälisistä sopimuksista Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan. Ei ole olemassa muuta oikeudellista välinettä, jota voitaisiin käyttää tässä ehdotuksessa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Asemaa koskevan sopimuksen neuvottelemisen ei edellyttänyt vaikutustenarvioinnin tekemistä.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Koska tämä on uusi sopimus, olemassa olevien välineiden arviointia tai toimivuustarkastuksia ei voitu tehdä.

- **Perusoikeudet**

Asemaa koskevassa sopimuksessa on määräyksiä, joilla varmistetaan niiden henkilöiden perusoikeuksien suojele, joihin Euroopan raja- ja merivartioviraston koordinoimiin toimiin osallistuvan ryhmän jäsenten toimet vaikuttavat.

Perusoikeuksia koskevia määräyksiä selitetään tarkemmin 5 kohdassa ”Lisätiedot”.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Asemaa koskeva sopimus ei itsessään synnytä rahoitusvaikutuksia. Sen sijaan Euroopan raja- ja merivartioviraston ryhmien varsinainen lähettäminen toimintasuunnitelman ja siihen

liittyvän avustussopimuksen perusteella aiheuttaa kustannuksia, jotka katetaan Euroopan raja- ja merivartioviraston talousarviosta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Komissio huolehtii asemaa koskevan sopimuksen täytäntöönpanon asianmukaisesta seurannasta.

Bosnia ja Hertsegovina ja Euroopan raja- ja merivartiovirasto arvioivat yhdessä kunkin yhteisen operaation tai nopean rajaintervention.

Erityisesti Euroopan raja- ja merivartioviraston, Bosnia ja Hertsegovinan ja tiettyyn toimeen osallistuvien jäsenvaltioiden on laadittava kunkin toimen päättyessä kertomus sopimuksen määräysten soveltamisesta, myös henkilötietojen käsittelyn osalta.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Sopimuksen soveltamisala

Tämän sopimuksen mukaisesti Euroopan raja- ja merivartiovirasto voi lähettää Euroopan raja- ja merivartioryhmiä, joilla on täytäntöönpanovaltaa, Bosnia ja Hertsegovinaan toteuttamaan yhteisiä operaatioita ja nopeita rajainterventioita. Vaikka tämä sopimus ei laajenna Euroopan yhteisön ja Bosnia ja Hertsegovinan välisen luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyn sopimuksen ("EY:n ja Bosnia ja Hertsegovinan takaisinottosopimus")⁴ soveltamisalaa, myös Euroopan raja- ja merivartioviraston ryhmillä on lupa auttaa tietyn palautusoperaation aikana Bosnia ja Hertsegovinaa niiden henkilöiden tunnistamisessa, jotka otetaan takaisin Bosnia ja Hertsegovinaan EY:n ja Bosnia ja Hertsegovinan takaisinottosopimuksen mukaisesti.

Euroopan raja- ja merivartioryhmiä voidaan lähettää Bosnia ja Hertsegovinan alueelle ainoastaan EU:n ulkorajoihin rajoittuvilla alueilla, ja ryhmän jäsenillä on täytäntöönpanovaltaa kyseisillä Bosnia ja Hertsegovinan alueilla toimintasuunnitelman mukaisesti.

Toimintasuunnitelma

Viraston ja Bosnia ja Hertsegovinan on sovittava toimintasuunnitelmasta ennen jokaista yhteistä operaatiota tai nopeaa rajainterventiota. Toimintasuunnitelmalle on saatava myös toiminta-alueeseen rajoittuvien jäsenvaltioiden hyväksyntä.

Suunnitelmassa esitetään yksityiskohtaisesti yhteisen operaation tai nopean rajaintervention järjestelyihin ja menettelyihin liittyvät seikat, mukaan lukien tilannekuvaus ja -arvio, operatiivinen tavoite ja päämäärät, käytettävän teknisen kaluston tyyppi, toteuttamissuunnitelma, yhteistyö muiden kolmansien maiden, muiden unionin virastojen ja elinten tai kansainvälisten järjestöjen kanssa, perusoikeuksia, myös henkilötietojen suojaa, koskevat määräykset, koordinointi-, komento-, valvonta-, viestintä- ja raportointirakenne, organisatoriset järjestelyt ja logistiikka sekä yhteisen operaation tai nopean rajaintervention arviointi ja sen rahoitusta koskevat seikat.

⁴ EUVL L 334, 19.12.2007, s. 66.

Ryhmän jäsenten tehtävät ja valtuudet

Ryhmällä on yleensä valtuudet hoitaa rajavallvonnan ja palautusoperaatioiden edellyttämiä tehtäviä ja käyttää niiden edellyttämää täytäntöönpanovaltaa. Ne noudattavat Bosnia ja Hertsegovinan kansallista lainsäädäntöä.

Ryhmät toimivat Bosnia ja Hertsegovinan alueella ainoastaan Bosnia ja Hertsegovinan rajavartioiden tai muiden poliisien ohjeiden mukaisesti ja heidän läsnä ollessaan.

Ryhmän jäsenten on käytettävä tarpeen mukaan omia virkapukujaan ja näkyvää henkilötunnistetta ja liitettävä virkapukuunsa sininen käsivarsinauha, jossa on Euroopan unionin ja viraston tunnukset. Heillä on lisäksi oltava valtuuskirja, jotta Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset voivat tunnistaa heidät helposti.

Ryhmän jäsenet voivat kantaa virka-asetta, ammuksia ja varusteita oman valtionsa kansallisen lainsäädännön ja Bosnia ja Hertsegovinan lainsäädännön mukaisesti. Bosnia ja Hertsegovinan rajapoliisi ilmoittaa etukäteen virastolle sallitut virka-aseet, ammukset ja varusteet sekä niiden käyttöön liittyvät ehdot. Viraston on toimitettava Bosnia ja Hertsegovinan rajapoliisille etukäteen luettelo ryhmän jäsenten virka-aseista (tiedot aseiden tyypistä ja sarjanumerosta sekä ammusten tyypistä ja määrästä).

Ryhmän jäsenet voivat käyttää voimaa, mukaan lukien virka-aseita, ammuksia ja varusteita, oman valtionsa ja Bosnia ja Hertsegovinan rajapoliisin suostumuksella, Bosnia ja Hertsegovinan rajavartioiden tai muun asiaankuuluvan henkilöstön läsnä ollessa ja Bosnia ja Hertsegovinan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Bosnia ja Hertsegovinan rajapoliisi voi sallia ryhmän jäsenten voimankäytön, vaikka Bosnia ja Hertsegovinan rajapoliisi ei olisi paikalla.

Bosnia ja Hertsegovina voi pyynnöstä välittää kansallisissa tietokannoissa olevat asianmukaiset tiedot ryhmän jäsenille, jos se on tarpeen niiden tehtävien hoitamisen kannalta.

Ryhmän jäsenten erioikeudet ja vapaudet

Ryhmän jäsenillä on rikosoikeudellinen koskemattomuus Bosnia ja Hertsegovinassa kaikkien toimenpiteiden osalta, jotka toteutetaan virkatehtäviä hoidettaessa, mutta koskemattomuus ei koske tekoja, jotka eivät liity virkatehtävien hoitamiseen.

Toimintasuunnitelmassa määritetään yksityiskohtaisesti toimet, joita rikosoikeudellinen koskemattomuus Bosnia ja Hertsegovinassa koskee.

Jos ryhmän jäsenen väitetään syyllistyneen rikokseen, viraston pääjohtaja antaa nopeasti ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa tuomioistuimelle lausunnon siitä, suoritettiinko kyseinen toimenpide virkatehtäviä hoidettaessa vai ei. Viraston pääjohtaja tekee päätöksensä tarkasteltuaan huolellisesti lausuntoja, joita rajavartiijan tai muun asiaankuuluvan henkilöstön jäsenen lähettäneen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen sekä Bosnia ja Hertsegovinan toimivaltaiset viranomaiset ovat mahdollisesti antaneet.

Ryhmän jäsenille myönnetty erioikeudet ja rikosoikeudellinen koskemattomuus Bosnia ja Hertsegovinassa eivät vapauta heitä kotijäsenvaltion lainkäyttövallasta.

Samanlaista menettelyä sovelletaan ryhmän jäsenten siviili- ja hallinto-oikeudelliseen vastuuseen.

Kyseisen rajavartiijan tai muun asiaankuuluvan henkilöstön jäsenen lähettänyt jäsenvaltio voi poistaa ryhmän jäsenten lainsäädännöllisen koskemattomuuden Bosnia ja Hertsegovinassa. Poistamisen on aina oltava nimenomainen.

Sopimuksessa määrätään vahinkojen korvausmekanismista. Korvausmekanismi perustuu eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (EU) 2016/1624 42 artiklaan. Jos vahingon aiheuttaa ryhmän jäsen virkatehtäviä hoitaessaan, Bosnia ja Hertsegovina on vastuussa vahingoista. Jos vahinko johtuu osallistuvan jäsenvaltion lähettämän ryhmän jäsenen törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta väärinkäytöksestä virkatehtäviä hoitaessaan tai jos toimenpide ei liity virkatehtävien hoitamiseen, Bosnia ja Hertsegovina voi pyytää viraston pääjohtajan kautta, että kyseinen osallistuva jäsenvaltio korvaa vahingon. Jos vahingon on aiheuttanut viraston henkilöstön jäsen, Bosnia ja Hertsegovina voi pyytää virastoa maksamaan korvaukset.

Ryhmän jäseniä kohtaan ei saa ryhtyä minkäänlaisiin täytäntöönpanotoimiin, paitsi jos heitä vastaan nostetaan rikos- tai siviilioikeudellinen kanne, joka ei liity heidän virkatehtäviinsä.

Ryhmän jäsenten omaisuuteen, joka on välttämätön virkatehtävien hoitamiseksi, ei saa kohdistaa takavarikkoa. Siviilioikeudellisessa menettelyssä ryhmän jäsenten henkilökohtaista vapautta ei saa rajoittaa eikä heihin saa kohdistaa mitään muita pakkokeinoja.

Ryhmän jäsenet on vapautettu Bosnia ja Hertsegovinassa mahdollisesti voimassa olevista sosiaaliturvamääräyksistä viraston hyväksi suoritettujen palvelujen osalta. Heidät on vapautettu myös kaikista Bosnia ja Hertsegovinassa kannettavista veroista viraston tai oman jäsenvaltion heille maksamien palkkojen ja palkkioiden sekä kaikkien Bosnia ja Hertsegovinan ulkopuolelta saatujen tulojen osalta.

Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset sallivat ryhmän jäsenten henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden maahantuonnin ja maastaviennin ja vapauttavat ne kaikista tulleista, veroista ja muista maksuista, lukuun ottamatta tällaisten tavaroiden varastoinnista, kuljetuksista ja vastaavista palveluista perittäviä maksuja.

Ryhmän jäsenten henkilökohtaiset matkatavarat voidaan tarkastaa ainoastaan siinä tapauksessa, että on perusteltuja epäilyksiä siitä, että niissä on muita kuin ryhmän jäsenten henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja tavaroita taikka tavaroita, joiden maahantuonti tai maastavienti on lailla kielletty tai jotka ovat Bosnia ja Hertsegovinan karanteenimääräysten alaisia. Henkilökohtaisten matkatavaroiden tarkastus saadaan suorittaa vain ryhmän asianomaisen jäsenen (asianomaisten jäsenten) tai viraston valtuutetun edustajan läsnä ollessa.

Ryhmän jäsenten asiakirjat, kirjeenvaihto ja omaisuus ovat loukkaamattomat, lukuun ottamatta täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamista.

Bosnia ja Hertsegovinan toimivaltaiset viranomaiset voivat velvoittaa ryhmän jäsenet, jotka ovat todistajia, esittämään todisteita noudattaen täysimääräisesti rikos-, siviili- ja hallinto-oikeudellista koskemattomuutta koskevia määräyksiä.

Valtuuskirja

Virasto antaa yhteistyössä Bosnia ja Hertsegovinan kanssa ryhmän kullekin jäsenelle valtuuskirjan, jonka avulla hän voi todistaa henkilöllisyytensä Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisille. Valtuuskirja osoittaa, että sen haltijalla on oikeus hoitaa tämän sopimuksen ja toimintasuunnitelman mukaisia tehtäviä ja käyttää niissä tarkoitettuja valtuuksia. Valtuuskirja ja voimassa oleva matkustusasiakirja antavat ryhmän jäsenelle oikeuden päästä Bosnia ja Hertsegovinaan ilman viisumia tai ennakkolupaa. Valtuuskirja on palautettava virastolle toimen päättyessä.

Perusoikeudet

Ryhmän jäsenten on tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään kunnioitettava täysimääräisesti perusoikeuksia ja -vapauksia, joihin kuuluu pääsy turvapaikkamenettelyjen

piiriin, ihmisarvo, kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kielto, oikeus vapauteen, palauttamiskiellon periaate ja joukkokarkotusten kielto, lapsen oikeudet ja oikeus nauttia yksityis- ja perhe-elämän kunnioitusta. He eivät saa syrjiä ketään mielivaltaisesti millään perusteella, kuten sukupuolen, rodun, etnisen alkuperän, uskonnon, vakaumuksen, vammaisuuden, iän tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella. Kaikkien toimenpiteiden, jotka heikentävät kyseisiä perusoikeuksia ja -vapauksia, on oltava oikeassa suhteessa tällaisille toimenpiteille asetettuihin tavoitteisiin nähden, ja niiden yhteydessä on noudatettava keskeisiltä osin näitä perusoikeuksia ja -vapauksia.

Kummallakin osapuolella on oltava valitusmekanismi sellaisten väitteiden käsittelemiseksi, joiden mukaan niiden henkilöstö on loukannut perusoikeuksia. Virasto on ottanut käyttöön eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (EU) 2016/1624 72 artiklassa tarkoitetun valitusmekanismin, joten se täyttää tämän vaatimuksen. Bosnia ja Hertsegovinan oikeusasiamies ('the Institution of Human Rights Ombudsman of Bosnia and Herzegovina') voisi käsitellä tällaisia väitteitä, paitsi jos Bosnia ja Hertsegovina päättää perustaa mekanismin, jonka tehtävänä on nimenomaan käsitellä tämän sopimuksen nojalla tehtyjä valituksia.

Henkilötietojen käsittely

Ryhmän jäsenet käsittelevät henkilötietoja silloin, kun se on tarpeen ja oikeasuhteista virastoon ja EU:n jäsenvaltioihin sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisen toteuttamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan sen kansallista lainsäädäntöä.

Virasto, osallistuvat jäsenvaltiot ja Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset laativat kunkin toimen päättyessä yhteisen kertomuksen ryhmän jäsenten suorittamasta henkilötietojen käsittelystä. Kertomus toimitetaan viraston perusoikeusvastaavalle ja tietosuojavastaavalle sekä toimivaltaisille viranomaisille Bosnia ja Hertsegovinassa. Viraston perusoikeusvastaava ja tietosuojavastaava raportoivat viraston pääjohtajalle.

Toimen keskeyttäminen ja lopettaminen

Sekä virasto että Bosnia ja Hertsegovinan rajapoliisi voivat keskeyttää tai lopettaa toimen, jos ne katsovat, että toinen osapuoli ei noudata sopimuksen tai toimintasuunnitelman määräyksiä.

Riidat ja sopimuksen tulkinta

Kaikki tämän sopimuksen soveltamiseen liittyvät asiat käsitellään yhdessä Bosnia ja Hertsegovinan rajapoliisin edustajien ja viraston edustajien kesken, ja virasto kuulee yhtä tai useampaa Bosnia ja Hertsegovinan naapurina olevaa jäsenvaltiota.

Jos ratkaisuun ei päästä aikaisemmassa vaiheessa, tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan yksinomaan Bosnia ja Hertsegovinan ja Euroopan komission välisin neuvotteluin, ja komissio kuulee mitä tahansa Bosnia ja Hertsegovinan naapurina olevaa jäsenvaltiota.

Yhteiset julistukset

Osapuolet panevat merkille, että Euroopan raja- ja merivartiovirasto tukee Bosnia ja Hertsegovinaa sen kaikkien muiden kuin Euroopan unionin jäsenvaltioiden vastaisten rajojen tehokkaassa valvonnassa muuten kuin lähettämällä Euroopan raja- ja merivartioryhmiä, joilla on täytäntöönpanovaltaa.

Norjan, Islannin, Sveitsin ja Liechtensteinin tiivis osallistuminen Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen mainitaan sopimuksen liitteenä olevassa yhteisessä julistuksessa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**Euroopan raja- ja merivartiostoviraston Bosnia ja Hertsegovinassa toteuttamia toimia koskevan Euroopan unionin ja Bosnia ja Hertsegovinan välisen sopimuksen tekemisestä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdan ja 79 artiklan 2 kohdan c alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän⁵,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1624⁶ 54 artiklan 4 kohdassa säädetään, että silloin kun Euroopan raja- ja merivartioryhmiä aiotaan lähettää kolmanteen maahan sellaisiin toimiin, joissa ryhmien jäsenillä on täytäntöönpanovaltaa, tai jos muut kolmansissa maissa toteutettavat toimet näin edellyttävät, unioni tekee kyseisen kolmannen maan kanssa asemaa koskevan sopimuksen. Asemaa koskevaan sopimukseen olisi sisällyttävä kaikki toimien toteuttamisen kannalta tarvittavat seikat.
- (2) Neuvoston [...] antaman päätöksen 2019/XXX mukaisesti [...] allekirjoittivat [...] Euroopan raja- ja merivartiostoviraston Bosnia ja Hertsegovinassa toteuttamia toimia koskevan Euroopan unionin ja Bosnia ja Hertsegovinan välisen sopimuksen, jäljempänä 'sopimus', sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.
- (3) Sopimuksen mukaan Euroopan raja- ja merivartioryhmiä voitaisiin lähettää toimintasuunnitelman mukaisesti nopeasti Bosnia ja Hertsegovinan alueelle, jossa muuttovirrat ovat siirtymässä kohti rannikkoreittia, auttamaan ulkorajojen rajaturvallisuuden ylläpitämisessä ja luvattomien muuttajien salakuljetuksen torjunnassa.
- (4) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu neuvoston päätöksen 2000/365/EY⁷ mukaisesti. Yhdistynyt kuningaskunta ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen,

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1624, annettu 14 päivänä syyskuuta 2016, Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 863/2007, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 ja neuvoston päätöksen 2005/267/EY kumoamisesta (EUVL L 251, 16.9.2016, s. 1).

⁷ Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43).

päätös ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

- (5) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY⁸ mukaisesti. Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.
- (6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (7) Sen vuoksi sopimus olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta Euroopan raja- ja merivartioviraston Bosnia ja Hertsegovinassa toteuttamia toimia koskeva Euroopan unionin ja Bosnia ja Hertsegovinan välinen sopimus, jäljempänä 'sopimus'.

Sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää henkilön, jolla on valtuudet ilmaista Euroopan unionin puolesta sopimuksen 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, että unioni sitoutuu noudattamaan sopimusta.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

⁸ Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).